

LA GESTIÓ DE LA SEQUERA

“S’hauria de construir una nova dessalinitzadora a Tarragona”

ENTREVISTA A

Joan Alginet president del CAT

Terres de l'Ebre Ò. Meseguer

Pregunta: En context de sequera i de crisi climàtica indiscutible, quin paper ha de jugar el CAT per a reduir consums i projectar sostenibilitat?

Resposta: El gran repte que té el consorci és com fer que una infraestructura que agafa aigua de l'Ebre, la potabilitza i la distribueix, pot contribuir a un debat territorial complex i a un escenari de futur més resilient que el que tenim avui. Avui Catalunya està en una situació crítica per la sequera, sobretot a l'àrea metropolitana, i gràcies a les infraestructures del Consorci que es van idear fa 40 anys, avui som la zona de Catalunya en una situació més resilient a la sequera. Això no treu que jo compartisca el sentiment territorial ebrenc i continueu pensant el mateix que quan anava a les manifestacions de la PDE.

P: Quines són les previsions de sequera al sistema CAT?

R: El pantà de Mequinsena està per damunt del 80 % de la seua capacitat i això no només pot garantir que els arrossaires del Delta puguin disposar l'any que ve de tota la concessió de la CHE, sinó que gairebé ens permetria sortir de la fase de prealerta i entrar en una fase de normalitat encara que Catalunya central estiga en emergència.

P: Quins són els seus objectius com a polític ebrenc que presideix el CAT?

R: La fixació és baixar la dependència de l'aigua de l'Ebre.

P: Fa temps que se'n parla i es fan passats, però com es pot anar més enllà?

R: Tarragona té un únic punt de captació, que és l'Ebre, i en un únic sentit, de manera que la zona amb més consum d'aigua del CAT està a 70 o 80 quilòmetres del riu, amb uns costos associats molt importants. Ara hi ha prevista una dessalinitzadora a la zona del Foix, però amb els consums que té l'àmbit metropolità de Tarragona en funció de l'època de

l'any, necessita recursos hidràulics que no depenguen de l'Ebre en tanta mesura i seria sensat planificar-hi també una dessalinitzadora. Hi ha massa crítica perquè siga rendible.

P: La reutilització d'aigua per part de la indústria química, per a traure també pressió a l'Ebre, sembla haver-se estancat. Té més recorregut?

R: La indústria ja ha fet una feina a valorar amb la reutilització i el 2025 tornarà a baixar el consum d'aigua de l'Ebre, gràcies en bona part a la posada en funcionament de la planta de regeneració d'Altasa a Tarragona. La indústria passarà de reutilitzar un 19 % de l'aigua que consumix del CAT a un 25 %. A més a més, s'ha de donar una segona vida a l'aigua que surt de les estacions depuradores d'aigües residuals (EDAR), per a regis urbans o per a processos industrials per als quals fins i tot l'aigua depurada funciona millor que la que arriba del CAT. No es pot llançar l'aigua de les EDAR al mar.

P: En la sequera del 2008, es van posar de manifest les deficiències de les xarxes municipals en baixa? Este problema persisteix?

R: Estem parlant d'una mitjana d'eficiència a Catalunya del 50 %. És molt preocupant que la meitat de l'aigua que es distribueix als nostres pobles es perdi, encara que no es veu. Els municipis, potser per falta de recursos i mitjans, no ho han prioritzat. Per tant, si sumem una nova dessalinitzadora a Tarragona, aigua regenerada i aigua residual aprofitable i una millor gestió de les xarxes en baixa, la dependència d'aigua de l'Ebre baixaria significativament i se'n podrà reduir la concessió vigent [l'actual és de 94,71 hm³ anuals, pels 126 de màxim que marca la llei del 18/81], com ja es va fer el 2019.

P: Però es pot alliberar l'Ebre de pressió encara que es facen projectes com el Hard Rock?

R: La indústria sud-coreana de bateries ILIUM Materials que funcionarà a Mont-roig del Camp té un consum extremadament major que el de

PRESSIÓ SOBRE EL RIU

“No ens sobra aigua i amb dessalinització, reutilització i eficiència es pot baixar la dependència de l'Ebre”

Hard Rock, que d'altra banda representa un model de creixement que no compartixo. Però Hard Rock beuria de la concessió d'aigua a Vila-seca i Vila-seca no ha mostrat cap intenció a ampliar la seua dotació.

P: El Govern planeja dur aigua del CAT amb vaixells a Barcelona i això no dixa de ser un transvasament puntual que genera el rebuig de l'antitransvasisme. Ho entén?

R: Jo vinc d'un sentiment de territori determinant i no acceptaré lliçons de ningú. Puc referir-me a reduir la dependència de l'Ebre només amb paraules o fer polítiques des d'un consorci clau i estratègic. Presidixo un consorci que òbviament té una filosofia transvasista, però estic compromès perquè este escenari puga revertir-se com més aviat millor. Jo tinc contradiccions, com a fill de pagès d'una zona d'arrossars on enguany només han pogut regar amb la meitat de la concessió. Per tant, l'aigua no ens sobra. Però el debat s'ha

INTERCONNEIXIÓ

“Ni la xarxa CAT permet tècnicament una interconnexió via Cunit ni el Govern ho té damunt de la taula”

de fer al marge de la demagògia política, perquè ara trau pit gent que en un moment concret de la història estava a l'altra banda, defensant models que estaven a les antípodes del que ara es planteja.

P: I què pot dir o què pot fer el CAT amb l'opció dels vaixells?

R: Per començar, el CAT, que és dels consorciats, no té capacitat ni autonomia per decidir si envia aigua a Barcelona o no. Sí que és cert que als anys 90 el CAT va decidir enviar aigua a Mallorca i va disposar una infraestructura al port de Tarragona, però es va desmantellar parcialment i el que va quedar es va cedir a l'empresa municipal d'aigües de Tarragona (Ematsa), que és a qui ara s'hauria d'encomandar omplir els vaixells amb aigua [aigua procedent del sistema CAT] per a enviar-la a Barcelona, en un escenari a activar només en cas d'emergència.

P: Qui ho ha d'activar i de quins volums parlem?

R: Primer, hauria de ser autoritzat pel Govern espanyol, ja que la llei 19/81 diu explícitament que l'aigua no pot sortir de l'àmbit de Tarragona, i s'hauria de modificar puntualment com ja es va fer el 2008. Es parla d'uns volums d'entre 20.000 i 40.000 m³ per vaixell que s'agafarien de la xarxa d'Ematsa com a consorciat del CAT. El 2008, l'ACA ja va comprar l'aigua a Ematsa.

P: Com podria afectar les concessions que té compromeses el CAT, atenent que el conseller Mascort ha parlat d'actuar a partir de l'estiu?

R: A l'estiu, que és quan tenim el pic de consum, seria gairebé impossible que el CAT pogués facilitar un volum important d'aigua addicional. Hauria de ser abans o després dels mesos d'estiu.

P: Entén les suspicàcies que genera la ubicació de la dessalinitzadora del Foix, a cavall entre el sistema Ter-Llobregat i el sistema CAT?

R: Jo també tenia les meues reticències. Però quan veus que pot abastir els municipis del nord de la zona de Tarragona, com Cunit, Roda de Berà o el Vendrell en un moment de complexitat, en substitució de l'aigua de l'Ebre, la cosa canvia.

P: La PDE l'assenyala com la porta a la interconnexió de xarxes.

R: Tècnicament, la infraestructura del CAT ho fa impossible. La canonada principal de 1.600 mm va de Camprodon a Sant Pere i Sant Pau i allà s'acaba, i la resta són xarxes i ramals amb canonades més menudes, de poca capacitat, que no permetrien enviar aigua a Barcelona. A més, a més, el Govern català ha descartat la interconnexió, amb la qual cosa el debat ni tan sols està damunt de la taula.

P: La xarxa del CAT sí que s'allargarà per a abastir pobles de la Conca de Barberà i del Baix Camp?

R: Sí, però parlem de consums ínfims i amb una filosofia de model de país que hem de valorar: municipis rurals que volen fixar la gent al territori, que no és el mateix que parlar de Hard Rock.

P: La gran fita del CAT ha estat la instal·lació de fibra òptica en tota la canonada principal?

R: És un canvi copernicà que permet conèixer en tot moment l'estat de la xarxa. No hi ha risc zero, però és un salt i un projecte pioner a Europa. Estem immersos en una revolució tecnològica i digital sense precedents, alhora que hem apostat per dos grans parcs fotovoltaics i utilitzem tota l'energia d'origen renovable.